

Laude's opa Ami Emanuel

De moeder van Irene liet Ami weten dat hij toch serieus moet studeren als hij de toekomst met haar dochter wilde delen. Ami was helemaal verzot op voetbal en dat voetbal moet vooral

een hobby blijven en die mocht zeker zijn ontwikkeling niet belemmeren!

Op 8 december 1941 verklaarde Nederland de oorlog aan Japan en op 8

maart 1942 capituleerden de geallieerde troepen in Nederlands-Indië. Ami's vader ging in krijgsgevangenschap en het gezin moest die tijd zonder vader doorkomen. Het duurde tot de overgave van de Japanners in augustus 1945 dat het gezin weer werd herenigd.

Tijdens de afwezigheid van vader Emanuel wist Ami in 1944 een baantje te krijgen bij Toko Ong Kai Tek op de Pasar Baru in Bandoeng om met een bakfiets de handel tussen de overwegend Chinese toko's in de Europese wijken te verzorgen, Ami is dan 13 jaar oud. Op zijn bakfiets haalde hij de producten bij plaatselijke fabriekjes op en bezorgde hij de bestellingen vanuit het magazijn aan de Panduweg. Door zijn taak reed hij op die jonge leeftijd met heel veel geld rond, dat vertelde hij maar niet aan zijn moeder, dat zou enkel maar tot zorgen leiden. In ieder geval bracht hij wel wat broodnodig geld in het laatje.

Ami Emanuel voor de TigerMoth

Ami Emanuel

vinden door een KLM-arts. Maar door het eindexamen van de HBS en het afscheid van de BéBé vond hij daar geen tijd voor. Kort daarop vertrok het gezin naar Nederland en Ami meldde zich direct aan bij de Rijksluchtvaartdienst en werd na een strenge selectie als één van de weinigen gekozen om een opleiding te volgen. Zo startte Ami een carrière als piloot, die zijn lust en zijn leven zouden worden; een hobby naast het voetbal. En bovendien een hobby die zijn schoon-

moeder zou bekoren!

Toevallig startte Ami zijn opleiding samen met de eerste groep Indonesische leerling-vliegers, die voor Garuda, de Indonesische luchtvaartmaatschappij, in Nederland opgeleid zouden worden. Tijdens de opleiding op Ypenburg en Gilze Rijen (1951-1954) deelde hij de kamer met Eddy Tumbelaka, zoon van een bekende predikant uit de Minahassa in Noord-Sulawesi. Daarna vervulde Ami zijn militaire

dienstplicht bij de Koninklijke Luchtmacht. Hij vloog er de eerste straaljager ter wereld, de Engelse Gloster Meteor, leerde stuntvliegen, formatievliegen, laagvliegen over het IJsselmeer en schieten op lucht- en gronddoelen. Een soort vliegen dat hij later nooit meer zou ervaren. Na het behalen van het Groot Militair Brevet werd hij operationeel ingedeeld bij 327 en 322 Squadron op Soesterberg.

De dienstplicht achterlatende begon Ami op 1 november 1956 bij de KLM. Eerst als navigator, o.a. met hulp van sterren en zon navigeren op Noord- en Mid-Atlantic, co-piloot op de vliegroutes van Europa, Nabije Oosten en Midden-Amerika en vanaf 1968 naar het Verre Oosten. Dit laatste in 1968 eerst als piloot met de DC-8 en vervolgens als gezagvoerder met de Boeing 747. Uiteindelijk werd Ami gepromoveerd tot Chef vlieger op het hoofdkantoor in Amstelveen met wel zijn uitdrukkelijke wens het laatste jaar voor zijn pensioenering te mogen vliegen en dat werd gehonoreerd.

Bij zijn eerste vlucht eind 1968 naar Kemayoran werd Ami enigszins opgewonden bij het zien van het Ancol Kanaal en de Rooms Katholieke kerk bij het voormalig Koningsplein,

Toen de Nederlandse scholen na de oorlog weer openden hervatte Ami de laatste klas van de lagere school in een woonhuis op de Tjisingkoeistraat.

Omdat vader Emanuel onder het krijgsgevangenschap zwaar had geleden, vertrok het gezin in 1946 voor een korte periode naar Nederland. In Nederland kon vader aansterken. Het gezin werd eerst opgevangen in Hotel Strandwijk in Wijk aan Zee om vervolgens in Aerdenhout in een voormalig tehuis voor Duitse officieren te worden ondergebracht. Vader Emanuel werd in het Marine Hospitaal in Overveen verpleegd tot zijn herstel.

Ami ging eerst naar de Rijks HBS in Velsen om na de verhuizing naar Aerdenhout over te gaan naar de (intussen afgebroken) Tweede HBS-B op de Zijlvest in Haarlem. Toen hij zestien jaar was werd hij na een proeftraining door de trainer, Kick Smit, geselecteerd als junior-lid van HFC Haarlem. Kick Smit die het laatste seizoen met het eerste elftal van HFC Haarlem landskampioen werd en later door het Haarlems Dagblad is bekroond als 'Haarlemse sportman van twintigste eeuw'.

In 1948 keerde het gezin terug naar Indië waar Ami in Buitenzorg de HBS ver-

volgde. In dezelfde klas zat Winny Bacas, die Ami bij haar familie introduceerde. Daar raakte hij verliefd op Winny's jongere zusje, Irene. Ami was toen zeventien en Irene veertien; een gelukkig relatie tot op de dag van vandaag!

In Buitenzorg hervatte hij het voetbal bij de club met dezelfde naam als zijn school: HBS. Die naam werd vervolgens 'Buitenzorgse Boys', bij de plaatselijke bevolking meer bekend als BéBé, met de onafhankelijkheid van Indonesië in januari 1950 gewijzigd in 'Bogorse Boys' en na het conflict om Nieuw Guinea/Irian Barat uiteindelijk 'Budak Bogor'. De vertaling in het Soendanees, de taal van de plaatselijke bevolking.

Het BéBé elftal was zeer verdienstelijk en de meeste teams moesten de BéBé boys als hun sterksten erkennen. Ami was niet alleen een goede voetballer maar had meer talenten en amper 18 jaar werd Ami gekozen tot de voorzitter van de BéBé. In die positie werd hij uitgenodigd door de plaatselijke voorzitters van de Indonesische en Chinese voetbalverenigingen in de regio Bogor om in januari 1950 in Jakarta bij de door president Soekarno aangestelde heer de Queljo een machtiging te vragen voor de oprichting van een nieuwe regionale voetbalbond,

de Persatuan Sepak Bola Bogor (PSB). Het was dan ook in deze periode dat de moeder van Irene zich zorgen ging maken over Ami's aandacht voor de voetballerij. Zij liet Ami dan ook weten dat zij graag zou willen dat hij zijn gedachten moet richten op een serieuze toekomst samen met haar dochter en vooral voetbal een hobby te laten. Eerder werd gedacht aan een studie Indologie, maar omdat Indië een onafhankelijk Indonesië was geworden ging dat niet meer op.

In maart van het jaar 1951 vlak voor het definitieve vertrek naar Nederland maakte Ami samen met zijn klasgenoten van de HBS nog een bezoek aan het vliegveld Kemayoran. Het beeld van de uit- en instappende passagiers, de vliegtuigen die landden en vertrokken en achter het wolkendek verdwenen bracht iets in hem los. Deed hem verlangen ook zo'n stalen vogel te vliegen. Een studie Indologie gaat het dus niet worden, maar een opleiding tot vliegenier behoorde zeker tot de mogelijkheden! Hij wendde zich direct tot de KLM voor inlichtingen. De KLM verwees hem naar de Rijksluchtvaartdienst onder wiens departement de luchtvaartschool viel, maar wel in Nederland. Een noodzakelijke medische keuring zou in Jakarta nog wel plaats kunnen

het huidige Lapangan Merdeka. Een vertrouwd beeld uit een vervlogen tijd. Herinneringen schoten bij hem na de landing te binnen; het schoolreisje toen hij met zijn klasgenoten aan de andere kant van het hek stond en hij die wens had om ook zo'n machtige machine te vliegen, nu stond hij daar dan als piloot van die machine! En iedere keer als hij in Jakarta aankwam, stonden zijn vrienden van de BéBé hem op te wachten. Een feest van herinneringen en nieuwe ervaringen die gretig met elkaar werden gedeeld, vaak in het huis van één van die vrienden in Bogor, waar ook een plek werd aangeboden om te overnachten i.p.v. 'Hotel Indonesia' in Jakarta. Het was telkens weer een thuis komen.

Een tropisch thuis dat door de onafhankelijkheidsstrijd

Ami Emanuel in de cockpit

Voor recepten en kook-videos zie onze website

verloren is gegaan en die leidde tot de gedwongen 'repatriëring'. Een vreemd woord, omdat het merendeel hun leven lang en misschien al generaties lang daar gewoond hadden. Van een terugkeer was voor hun dus geen sprake. En dat speelde zeker bij Ami een rol. Sinds zijn pensionering in 1987 hebben ruim 2000 boeken een plaatsje gevonden in zijn boekenwand voor Ami's vraag hoe dat allemaal zo is gekomen.

Dat gevoel van thuiskomen werd telkens weer benadrukt door de oude 'BéBé' vrienden en het clubje van de eerste Garuda piloten: Eddy Tumbelaka, Roekanto Djokomono, Sumedi, Mincke Lumanauw, Permadipoera e.a. Intussen zijn Irene en Ami 68 jaar getrouwd en hebben samen regelmatig

Indonesië bezocht. Bij hun laatste bezoek met de kinderen en vier kleindochters in 2007 boden Roekanto, inmiddels door president Suharto benoemd als CEO van een nationale hotel keten en Ghazali Surataruna, voormalig commercieel directeur van Garuda International, een receptie aan om Ami te bedanken voor de lange vriendschap en steun bij problemen in de vliegoperatie. In zijn toespraak zei Roekanto 'Ami, jij bent één van ons! Een waardering die goed doet aan het motto dat hij met zijn vriend en schrijver Tjalia Robinson deelt: 'Blijf jezelf'. Bij beiden is dat geworteld in hun jaren in het eilandrijk toen Indonesië nog Indië was.

In 2018 kwam Ami's kleindochter Laude Emanuel bij ons werken.

VOORGERECHTEN

Soto ayam	kippensoep 7/8	8,00
Laksa	pikante kippensoep met kokosmelk 4/8/9	8,00
Vegasoep	veganistische soep	8,00
Pangsit 5 st.	gefrituurde dumpling van kip en garnaal 1/2/3/4	10,00
Lumpia 2 st.	kip en bamboescheuten 1/3/2	8,00
Lumpia 2 st.	vegetarisch, met tofu 1/2/7	8,00
Saté Tempeh 3st.	van gefermenteerde sojabonen 7	7,75
Saté ayam 3 st.	kippendijfilet 7	9,90
Sate babi 3 st.	varkenshaas 7	11,25

RIJSTAFEL

BIASA vanaf 2pers. €30,- pp

Keringan kentang
Serundeng
Krupuk udang
Acar campur
Gado gado
Tumis buncis
Sayor lodeh
Sambal goreng telur
Daging rendang
Babi kecap
Wisselend vleesgerecht 1
Perkedel goreng
Sate babi
Sate ayam
Nasi putih

nasi goreng, -kuning of bami i.p.v. witte rijst € 1,50 extra

RIJSTAFEL

KUNING vanaf 2pers € 36,- pp

Keringan kentang
Serundeng
Krupuk udang
Krupuk emping
Acar campur
Ketoprak
Tumis buncis
Wisselend groenterecht
Sambal goreng telur
Daging rendang
Babi kecap
Wisselend vleesgerecht 1
Wisselend vleesgerecht 2
Daging semur
Perkedel goreng
Sate babi
Sate ayam
Nasi kuning

Saté domba 3 st.	lamsbiefstuk 7	12,50
Saté udang 3 st.	garnaal 4	12,50
Satémix 6 st.	kip-, varkens- en lamsvlees 7	22,25
Istimewah	lumpia (1) pangsit (2), saté babi (2) 1/2/3/4/5/7	15,50
Pecel	wilde spinazie en rauwe taugheh, fijn gemalen pindadressing met kencur 5/7	8,70
Gado gado	groentes, tempeh, pindasausdressing 4/5/7/8	8,70
Ketoprak	tahu, aardappel, taugheh, dressing van kecap en grof gemalen pinda 5/7/8	8,70

RIJSTAFEL

IKAN vanaf 2 pers. €36,- pp

Keringan kentang
Serundeng
Krupuk udang
Acar campur
Gado gado
Tumis buncis
Sayor lodeh
Sambal goreng telur
Pepesan
Ikan Bumbu Bali
Wisselend visgerecht
Perkedel jamur
Sateh udang (2st)
Nasi putih

nasi goreng, -kuning of bami i.p.v. witte rijst € 1,50 extra

RIJSTAFEL

VEGA vanaf 2pers. € 30,- pp (vegan mogelijk)

Pecel
Serundeng
Krupuk emping
Acar campur
Ketoprak
Tumis buncis
Wisselend groenterecht
Dadar Jawa
Rendangangka
Sambal goreng tempeh/tahu
Urap
Perkedel jamur
Sate tempeh (2st)
Nasi putih

PLATE SERVICE

Nasi rames (vega/vegan mogelijk)	23,25
Witte rijst, rendang, babi kecap, tumis buncis, wisselend groenterecht, perkedel goreng, sate ayam en babi, acar campur, keringan en krupuk udang. I.p.v. witte rijst met nasi goreng, -kuning of bami	24,75

KINDERMENU

Friet, 1 stokje saté ayam en garnituur	10,75
--	-------

VLEESGERECHTEN

Daging rendang	runderpoulet gestoofd in pittige kokosbumbu 9	17,75
Babi kecap	varkensproceur gesmoord in kecap met gember 7	16,75
Daging semur	gesmoord rundvlees 7	17,75
	Wisselend vleesgerecht 1 - vraag bediening	
	Wisselend vleesgerecht 2 - vraag bediening	
Ayam mentega	gebakken in boter, kecap en limoen 1/3/6/7	18,75
Ayam pedas	kippendijfilet in sambalsaus 7	18,75
Saté ayam 3 st.	kippendijfilet 7	8,75
Sate babi 3 st.	varkenshaas 7	10,25
Saté domba 3 st.	lamsbiefstuk 7	11,75
Satémix 6 st.	kip-, varkens- en lamsvlees 7	20,25

VISGERECHTEN

Ikan pepesan	makreel in pittige bumbu in bananenblad uit de oven 9	18,75
Ikan bumbu Bali	kabeljauwfilet gebakken in sambalsaus 1/7	19,25
Ikan mentega	gebakken in boter met kecap en limoen 1/3/6/7	19,25
Udang goreng pedas	grote garnalen zonder schil, gebakken in chili-sambalsaus 1/3/4	25,00
Udang mentega	grote garnalen gebakken in boter, kecap en limoen 1/3/4/6/7	25,00
Sambal goreng udang	grote garnalen in pikante kokossaus, citroenblad en citroengras 3/4	25,00
Saté udang 3st	garnaal 4	11,50
	(Bumbu = kruidenpasta)	

VEGETARISCHE GERECHTEN

Rendangangka - rendang van jackfruit 9	16,25
Saté Tempeh 3 st. - van gefermenteerde sojabonen 7	8,50
Perkedel jamur 5 st. - gefrituurde balletjes van paddestoelen 8	10,25

BIJGERECHTEN

Nasi putih	witte rijst	4,00
Nasi kuning	gele rijst (gekookt in kokosmelk met kunjit)	5,50
Nasi goreng	gebakken rijst 3/4/7/8	5,50
Bami goreng	gebakken bami 1/2/7/8	5,50

Keringan	(= pikant strooisel met gekarameliseerde palmsuiker)	
- Kentang	aardappelfrietjes 4	5,00
- Tempeh	tempehfrietjes met pinda's 4/5	5,00
Serundeng	gebakken kokos met pinda's 5	4,00
Emping	crackers van melinjozaden	5,00
Krupuk udang	garnalencrackers 1/4	5,00

Sayor lodeh	groentes in kokosbouillon 4/9	6,00
Tumis buncis	boontjes in een ketjapsaus 7	6,00

Pecel	Wisselend groenterecht - vraag bediening wilde spinazie en rauwe taugheh, fijn gemalen pindadressing met kencur 5/7	8,75
Gado gado	groentes, tempeh, pindasausdressing 4/5/7/8	8,75
Ketoprak	tahu, aardappel, taugheh, dressing van kecap en grof gemalen pinda 5/7/8	8,75

Acar campur	groentes in zoetzuur 9	5,00
Acar ketimun	komkommer in zoetzuur	5,00
Dadar Jawa	Javaanse omelet 4/6/8	6,50

Sambal goreng telur	gekookt ei in sambalsaus 4/7/8	2,00
---------------------	--------------------------------	------

Sambal goreng Tempeh/tahu	roergebakken tempeh/tahu met taotjo, kecap en paprika 7	9,50
---------------------------	---	------

Perkedel 5 st.	gefrituurde aardappelgehaktballetjes 8	10,25
Pindasaus	4/5/7	2,50

NAGERECHTEN

Pisang goreng	gebakken banaan in krokant korstje 1 met roomijs en slagroom 1/6	5,00
		9,50

Spekkoek	kruidige, gelaagde koek 6/8 met kaneelijs en slagroom 6/8	4,60
		9,50

Brownie	huisgemaakt met kokosijs 6/8	9,50
Es cendol	kokosdrank met geschaafd ijs, rijstemeeljelly en palmsuiker	6,50

Dadar gulung	groene pandancrepe met vulling van kokos/palmsuiker. Kokosijs en slagroom 6/8	9,50
--------------	---	------

Dame blanche	vanilleijs, slagroom en warme chocoladesaus 6	9,25
--------------	---	------

Kinderijs	6	5,00
IJs per bol	6	3,25
Slagroom	6	0,75

Ons ijs is op water- of melkbasis.

ALLERGENEN

Heeft u een allergie, meldt dit bij onze bediening.

De nummers achter de gerechten verwijzen naar een allergeen:

Onze gebakken uitjes en singkong (tapiocacrackers) bevatten gluten.

1 = gluten 4 = garnaal 7 = soya

2 = sesamzaad 5 = pinda 8 = ei

3 = schaaldier 6 = lactose 9 = kemirienoot